

Denken/ bouwen /doen

Een transparante overheid door consolidatie

Doxis werkt volgens de Denken-Bouwen-Doen-methode. Onze diensten en producten beslaan het strategische, het tactische en het operationele veld. In deze rubriek wordt in ieder nummer een aspect van de Denken-Bouwen-Doen-methode uitgelicht. In dit nummer: bouwen en doen. Over de ontwikkeling van het project Basiswettenbestand.

Door: Laurens Verbeek, sectormanager overheid, Doxis

Ondanks het rijks overheidsbeleid van deregulering worden er dagelijks nog vele wetten, regelingen en verordeningen over de burger in Nederland uitgestort. Die burger wordt geacht de wet te kennen en naar de rechten en plichten van die regelgeving te handelen.

U bent vast en zeker op de hoogte van regels waar u dagelijks mee te maken heeft, zoals een maximumsnelheid van 120 km/uur. Maar de rest van de wet- en regelgeving? Waar hebt u zich aan te houden als u voor de verandering eens een motorcross wilt organiseren? Mag u de melk van uw hobbykoeien zomaar verkopen?

Vragen die zowel op het niveau van de nationale wet- en regelgeving als op het niveau van de lokale regelgeving liggen. Met het oog op het verhogen van de transparantie van de overheid heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zich tot doel gesteld om alle wet- en regelgeving in Nederland voor de recht- en bewijszoekende burger toegankelijk en benaderbaar te maken via het internet.

Hoe zet je wet- en regelgeving online?

Vanuit het ministerie van BZK is dit traject in eerste instantie gericht geweest op de digitalisering en ontsluiting van de wet- en regelgeving van de Rijksoverheid. Via het project

Basiswettenbestand (BWB), uitgevoerd door Sdu Uitgevers, is inmiddels een groot gedeelte van de wet- en regelgeving via Overheid.nl toegankelijk.

Screendump overheid.nl

Om het Basiswettenbestand tot stand te brengen moesten 92.801 wetsartikelen, 79.082 Besluiten, en 6.700 Ministeriële Regelingen via internet ontsloten worden. Daarvoor werd door Sdu Uitgevers zelf een systeem ontworpen en gebouwd. Na het neerzetten van de technische randvoorwaarden volgde het vaststellen, opbouwen en invoeren van de 'content', de (digitale) inhoud van het systeem. De wetten en verdragen waren in principe al digitaal beschikbaar bij Sdu Uitgevers. Die bestanden moesten echter wel omgezet worden van SGML naar XML.

Hyperlinks en databases

De ministeriële regelingen van na 1995 waren, net als de wetten en verdragen, al digitaal beschikbaar bij Sdu. Maar deze digitaal beschikbare regelingen vormden maar de helft van totale hoeveelheid geldende ministeriële regelgeving. Alle 3.500 niet digitaal beschikbare regelingen moesten dus opnieuw handmatig worden ingevoerd. Voor het onderdeel ministeriële regelingen van het BWB-project werd in Nederland een speciaal projectteam geformeerd, bestaande uit juridische redacteuren van Sdu en een aantal Doxis-medewerkers. Dit projectteam verzorgde de hyperlinks in de reeds digitale wetten en verdragen, voerde alle regelingen (en hun soms talloze) wijzigingen in een database in. Ook redigeerden, controleerden, structureerden en actualiseerden deze medewerkers de XML-versies van de regelingsteksten, zodat de geldende versies (met eventuele wijzigingen) uiteindelijk accuraat en up-to-date op het internet konden verschijnen.

Het nut van het BWB op Overheid.nl is overduidelijk gebleken. De vele duizenden dagelijkse raadplegingen door burgers, maar vooral ook professionele gebruikers, zoals ambtenaren, onderzoekers, de rechterlijke

organisatie en de advocatuur, bewijzen dat het toegankelijk maken van wet- en regelgeving via internet in een behoefte voorziet.

Ook decentrale regelgeving op internet

Het succes van de toegankelijkheid van de regelgeving van de centrale overheid en de daarmee gecreëerde transparantie van het bestuur, vormde voor het ministerie van BZK voldoende aanleiding om het traject verder te trekken richting de lokale overheden. In een nota aan de Tweede Kamer 'Andere Overheid' heeft het kabinet aangekondigd dat eind 2007 honderd procent van alle wet- en regelgeving in onderlinge

samenhang via het internet raadpleegbaar zal zijn. Dat betekent dat de naar schatting 100.000 regelingen van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen over drie jaar integraal op het internet beschikbaar moeten zijn. De ambitie is dat wanneer burgers bijvoorbeeld willen weten welke regels er in hun postcodegebied gelden op het gebied van de kwaliteit van het oppervlaktewater, zij in één keer de regels van hun gemeente, waterschap, provincie, gemeenschappelijke regeling en Rijk gepresenteerd krijgen.

BZK heeft Advies overheid.nl (een onderdeel van ICTU) opdracht gege-

ven om dat uit te voeren. Omdat het aantal regelgevende overheden erg groot is (circa 600) is het ondoenlijk om daarvoor een centraal bestand aan te leggen. Dat brengt teveel beheersproblemen met zich mee. De penetratie van internet bij de overheid is inmiddels echter al zo groot dat gekozen is voor een decentraal model. Elke overheidsorganisatie zet ALLE eigen regelgeving geconsolideerd en wel op de eigen website. De zoekmachine van Overheid.nl laat vervolgens de spiderrobot alle aangesloten websites afgrazen om die regelgeving en mutaties te vinden. Zo ontstaat een centraal verwijzingsbestand. Voorwaarde is dan wel dat iedere overheidsorganisatie die

regelgeving op identieke manier ont-sluit en consolideert. Daartoe is met ondersteuning van Doxis een publicatiemodel met handleiding gemaakt. In 20 voorhoedeprojecten wordt dit model beproeft.

Voorhoedeproject decentrale regelgeving

De deelnemers aan de voorhoede-projecten hebben zich verplicht om het publicatiemodel nauwkeurig uit te voeren. Op die manier zetten ze een eigen decentrale databank met hun regelgeving op. Het publicatiemodel is zo eenvoudig dat ze daarbij hun eigen technische infrastructuur van hun eigen leverancier kunnen blijven gebruiken. Via een zoekma-chine van Overheid.nl kan straks dwars door de organisaties naar regelgeving gezocht worden. Actueel en historisch.

De heer Peter Waters, projectleider vanuit Advies overheid.nl schetst de doelstellingen van het project. De voorhoedeprojecten geven inzicht in:

- de werking van het publicatiemodel en het signaleren van eventuele aanpassingen;
- de capaciteit en de kosten die gemeoid zijn met het neerzetten van de decentrale wettenbanken;
- de minimaal benodigde technische functionaliteiten en specificaties;
- de wijze waarop een koppeling met de centrale wettenbank kan worden gemaakt;
- een definitief te hanteren meta-datamodel;
- een definitieve handleiding voor de consolidatie.

Na afronding van de voorhoede-pro-jecten zal de minister van BZK de resultaten bespreken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschap-pen. Projectleider Peter Waters van Advies overheid.nl: "Op basis van de voorhoedeprojecten en de resultaten zal er een definitief publicatiemodel, een definitieve set metadata en defini-tieve handleiding voor het consoli-deren worden vastgesteld. Daarna

ligt de weg open voor alle overheden om gestructureerd, eenduidig en helder de van kracht zijnde wet- en regelgeving, in relatie van hoog tot laag, te presenteren voor de burger (en professionele gebruikers)."

Het project is een prachtig voorbeeld van de bijdrage die concepten uit het vakgebied informatiemanagement kunnen leveren aan de bevordering van de transparantie van de overheid. Van nationale wetgeving tot aan lokale verordeningen kan de burger op eenvoudige wijze kennis nemen van zijn rechten en zijn plichten.

Het BWB is te vinden via overheid.nl onder de button wet- en regel-geving. Meer informatie over het toegankelijk maken van overheids-informatie is te vinden in de nieuwsbrief van Advies overheid.nl: www.advies.overheid.nl

Met dank aan:

De heer P.M.H. Waters, Advies overheid.nl, Projectleider Decentrale Regelgeving